

doi.org/10.34765/sp.0420.a01

NARRACJE POLITOLOGA: RODZAJE, STRUKTURA, WIARYGODNOŚĆ. MIĘDZY INTERPRETACJONIZMEM A UMIARKOWANYM REALIZMEM

Streszczenie

Celem artykułu jest ukazanie semantycznej struktury narracji w nauce o polityce. We współczesnej filozofii dokonął się zwrot od logiki do retoryki. Szerszym tłem tego przewrotu był kryzys realizmu poznawczego. Język uznano za część aparatu poznawczego kształtującego obraz badanych zjawisk. Postrzegane dane zmysłowe ujmowane są w kategorie i pojęcia, będące konstruktami poznającego podmiotu. Jego dziełem są też ogólne modele badanych zjawisk, zawsze reprezentowane przez słowa, pojęcia i wypowiedzi językowe. Dlatego w myśl stanowiska konstruktywizmu – badacz ciągle obraca się w świecie tekstów i interpretacji, a formy dyskursu odgrywają podstawową rolę poznawczą. W perspektywie filozofii analitycznej w centrum uwagi znajdowały się prawda jako cel aktywności poznawczej i procedury logiczne do niej prowadzące, zwłaszcza procedura wyjaśniania. Natomiast w perspektywie konstruktywizmu czy narratywizmu w centrum uwagi znajduje się tekst, narracja, dyskurs oraz środki językowe i kompozycyjne, przekonujące czytelnika do przedstawianego przez badacza obrazu zjawiska, czyli retoryka. Analiza narracji wymaga bogatego warsztatu interdyscyplinowego, gdyż składa się z trzech warstw: informacyjnej, retorycznej i teoretyczno-ideologicznej.

Słowa kluczowe: narracja, struktura semantyczna, narratywizm, realizm poznawczy.

Kody JEL: Y8